Çal??maya Tutkun Lider Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??maya Tutkun Lider Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18362

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??maya Tutkun Lider Davran??lar? Ölçe?i, Ezgi Demircio?lu taraf?ndan 2019 y?l?nda doktora tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in temel amac?, liderlerin çal??anlar?n i?lerine olan ba?l?l???n? ve çal??maya tutkunluklar?n? art?rma potansiyeli ta??yan spesifik davran??lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, örgütsel psikoloji alan?nda, liderlik stilleri ile çal??anlar?n motivasyonel durumlar? aras?ndaki karma??k ili?kiyi ampirik olarak incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Bu ölçek, liderin kendi i?ine olan tutkusunun çal??anlara nas?l aktar?ld???n? (geçi?ini) inceleyen kuramsal çerçevelere hizmet eder. Ölçek, liderlerin enerji yayma, ilham verme ve çal??anlar?n geli?imini destekleme gibi kilit davran??lar?n? de?erlendirmeye odaklanarak, liderlik etkile?imlerinin örgütsel sonuçlar üzerindeki rolünü ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çal??maya Tutkunluk, Lider Davran??lar?, Örgütsel Psikoloji, Liderlik, Ölçek Geli?tirme, Liderlik Etkisi, Motivasyon.

Yazarlar

Ezgi Demircio?lu

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, liderlerin sergiledi?i ve do?rudan çal??anlar?n çal??maya tutkunluk düzeylerini etkileme potansiyeli ta??yan davran??sal kal?plar? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, liderlik literatüründeki bo?lu?u doldurmay? hedeflemi? ve liderin ki?isel tutkusunun örgütsel ba?lamda nas?l bir katalizör görevi gördü?ünü belirlemeyi amaçlam??t?r.

Bu ölçek, yöneticilerin ve insan kaynaklar? uzmanlar?n?n liderlik e?itimlerini tasarlarken veya liderlerin performans?n? de?erlendirirken kullanabilece?i somut bir geri bildirim mekanizmas? sunar. Ara?t?rmac?lar için ise liderlik tutkusunun alt?nda yatan mekanizmalar? (örne?in, duygusal bula?ma) test etmek için uygun bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

Çal??maya Tutkun Lider Davran??lar? Ölçe?i, liderin i?ine olan tutkusunu çal??anlar?na yans?tan davran??lar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, liderin sadece görevleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

yönetmekten öte, çal??anlar?na anlam, enerji ve ilham a??layan davran??lar?n? kapsar. Ölçek, muhtemelen liderin vizyonu payla?ma, pozitif rol model olma ve çal??anlar?n öz yeterliliklerini destekleme gibi alt boyutlara sahiptir.

Ölçek, liderlik tutkusunun sosyal ö?renme ve modelleme yoluyla çal??anlara geçti?i kuramsal temele dayan?r. Bu ba?lamda, ölçek maddeleri liderin ?evk ve adanm??l?k gibi tutkunlu?un temel bile?enlerini davran??sal düzeyde nas?l ifade etti?ine odaklanmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i doktora tezinde detayl? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu kapsamda, genellikle ?çerik Geçerli?i (uzman görü?leri ile), Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi) ve Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik (di?er ilgili ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin incelenmesi için hem Aç?mlay?c? hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi teknikleri uygulanm?? olmal?d?r. Bu analizler, maddelerin kuramsal olarak belirlenen faktörlere uygun ?ekilde yüklendi?ini göstererek ölçe?in yap?sal sa?laml???n? ortaya koymaktad?r. Kaynakta spesifik katsay?lar belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Kaynak metinde güvenirlik katsay?lar?na dair do?rudan bilgi bulunmamakla birlikte, bilimsel bir psikometrik geli?tirme çal??mas? gere?i, ölçe?in iç tutarl?l???n?n incelenmi? olmas? zorunludur. ?ç tutarl?l?k, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile raporlan?r ve maddelerin ne kadar uyumlu bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i çal??malar?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in ölçümlerde tutarl? sonuçlar üretti?ini garantilemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, lider davran??lar?n?n karma??k yap?s?n? ortaya ç?karmak için faktör analizinden faydalan?lm??t?r. Bu analiz, liderlik tutkusunun hangi farkl? davran??sal gruplar (faktörler) alt?nda topland???n? belirlemi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in nihai formunu ve derecelendirme yap?s?n? belirlemede temel dayanak noktas? olmu?tur.

Analiz, muhtemelen liderin çal??anlara yönelik destekleyici, ilham verici ve enerjik davran??lar?n? temsil eden birden fazla alt boyutu ortaya ç?karm??t?r. Bu faktörler, ölçe?in kuramsal çerçevesiyle

ARABPSYCHOLOGY.COM

tutarl? olmal? ve liderlik davran??lar?n?n farkl? yönlerini ölçmelidir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?).

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir; ancak akademik ölçek geli?tirmelerinde yayg?n olan Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? yüksek olas?l?kt?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Nüfus Grubu: Örgütlerde çal??anlar (Liderlerinin davran??lar?n? de?erlendiren astlar).

Ya? Grubu: Çal??ma hayat?ndaki yeti?kinler.

Nüfus Detaylar?: Demircio?lu'nun (2019) doktora tezi örneklemini olu?turan, bir lidere ba?l? çal??an profesyoneller.

Test Metodolojisi: Nicel ara?t?rma yöntemleri, anket ve psikometrik analizler.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Davran??, Liderlik Etkisi, Çal??an Ba?l?l???, Tutkunluk Geçi?i, Yönetim Psikolojisi, Liderlik Kal?plar?, Ezgi Demircio?lu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ezgi.demircioglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (Tez çal??mas? s?ras?nda ODTÜ, Ankara).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir çal??ma olan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m? için sorumlu yazar Ezgi Demircio?lu'ndan izin al?nmas? gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar genellikle izinle ücretsizdir, ancak ticari veya geni? çapl? uygulamalar için ücret talep edilebilir.

Test Y?l?: 2019.

PDF Durumu: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? kayna?a eklenmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Demircio?lu, E. (2019). *Çal??maya tutkunlu?un geçi?i: Lidere ba?l? de?i?kenlerin rolünü anlayabilmek* . Orta Do?u Teknik Üniversitesi, Ankara.

Çal??maya Tutkun Lider Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddelerinin tam listesi ve derecelendirme talimatlar?, Demircio?lu (2019) ba?l?kl? doktora tezinin ekler bölümünde veya ilgili yay?nlar?nda bulunabilir. Maddeler, liderlerin çal??anlar?n i?lerine olan tutkusunu te?vik eden veya modelleyen davran??lar? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM